

Heat Sealing of Polypropylene Film in Flexible Packaging

Khemchai HEMACHANDRA, Nataya EUAPITAKSAKUL

Department of Materials Science, Faculty of Science, Chulalongkorn University

Abstract

Five kinds of flexible packaging films composed of oriented polypropylene as a main substrate were selected for heat sealing. It was aimed to study both machine and film factors influencing seal integrity by considering seal strength and mode of failure.

การปิดผนึกด้วยความร้อนของฟิล์มพอลิโพรพิลีนที่ใช้ในบรรจุภัณฑ์ชนิดอ่อน

เข็มชัย เหมะจันทร์, นาทยา เอื้อพิทักษ์สกุล

ภาควิชาวัสดุศาสตร์ คณะวิทยาศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

บทคัดย่อ

นำฟิล์มที่ใช้ในงานบรรจุภัณฑ์ชนิดอ่อนที่ประกอบด้วยฟิล์มพอลิโพรพิลีนเป็นฟิล์มชั้นนอก จำนวน 5 ชนิด มาทดสอบการปิดผนึกด้วยความร้อน เพื่อหาปัจจัยที่มีผลต่อความสมบูรณ์ของรอยผนึก โดยพิจารณาทั้งจากเครื่องปิดผนึกและฟิล์มที่ใช้แล้ว วัดค่าความแข็งแรงของรอยผนึกและดูรูปแบบการขาดของฟิล์ม

คำนำ

บรรจุภัณฑ์ หมายถึง อุปกรณ์ที่ใช้ในการห่อหุ้มหรือบรรจุวัสดุสิ่งของต่างๆ ทุกชนิด ทั้งที่เป็นของแข็ง ของเหลว หรือก๊าซ วัสดุที่นำมาทำบรรจุภัณฑ์มีมากมายหลายชนิด ได้แก่ แก้ว ไม้ โลหะ กระดาษ ใบตอง และพลาสติกชนิดต่างๆ เป็นต้น

ปัจจุบัน พลาสติกเป็นวัสดุที่นิยมนำมาใช้ในการทำบรรจุภัณฑ์ เพราะมีสมบัติเหนือกว่าวัสดุประเภทอื่น เช่น ทนต่อการแตก มีความยืดหยุ่น มีความโปร่งใส น้ำหนักเบา ราคา

ถูกและสามารถเลือกใช้ตามความเหมาะสมของผลิตภัณฑ์ที่จะบรรจุ นอกจากนี้ยังสามารถผลิตเป็นบรรจุภัณฑ์ได้หลายชนิด ทั้งชนิดแข็ง กึ่งแข็ง และชนิดอ่อน โดยเฉพาะบรรจุภัณฑ์ประเภทอาหาร อาหารแช่เยือกแข็ง ยารักษาโรคและเครื่องอุปโภคต่างๆ

ฟิล์มพอลิโพรพิลีน เป็นฟิล์มพลาสติกประเภทหนึ่งที่นิยมใช้กันมากในการผลิตบรรจุภัณฑ์ชนิดอ่อน เนื่องจากมีคุณสมบัติในการป้องกันความชื้นได้ดี มีความเงามันสูง น้ำหนักเบา และสามารถนำไปประกอบกับวัสดุหรือพลาสติกชนิดอื่นๆ ให้ได้ฟิล์มที่มีโครงสร้างหลายชั้น การ

เลือกฟิล์มให้เหมาะสมกับผลิตภัณฑ์ที่จะบรรจุนั้นมีความสำคัญ และอีกสิ่งหนึ่งที่ต้องคำนึงถึงในการผลิตบรรจุภัณฑ์นั้นก็คือ การปิดผนึก เนื่องจากถ้ำรอยที่ปิดผนึกมีรูรั่วหรือไม่แข็งแรงแล้ว ผลิตภัณฑ์ที่ถูกบรรจุไว้ก็จะเกิดความเสียหายจากสภาพแวดล้อมภายนอกได้ การปิดผนึกเป็นการทำให้เกิดพันธะระหว่างฟิล์มพลาสติกแล้วทำให้ฟิล์มพลาสติกทั้งสองเชื่อมติดกัน การทำให้เกิดพันธะระหว่างฟิล์มที่สัมผัสกันนั้นต้องอาศัยปัจจัยที่ให้โมเลกุลของแผ่นฟิล์มเกิดการเคลื่อนที่มาสัมผัสและสร้างพันธะระหว่างกันขึ้น โดยการใช้แรงกล การใช้อัลตราโซนิคส์ และการใช้ความร้อน

โดยทั่วไปการปิดผนึกฟิล์มประเภทเทอร์โมพลาสติกหรือฟิล์มที่ใช้บรรจุผลิตภัณฑ์อาหารที่มีการบรรจุโดยมีระบบการแลกเปลี่ยนก๊าซ มักจะใช้การปิดผนึกด้วยความร้อน (1-4) เนื่องจากให้ข้อดีหลายประการ คือ ลักษณะของผนึกมีความแน่นซึ่งสามารถป้องกันการผ่านเข้าออกของกลิ่น ก๊าซ ไอน้ำ และจุลินทรีย์ได้ดี การปิดผนึกฟิล์มเหล่านี้ทำได้ง่าย สะดวก และเครื่องมือที่ใช้มีราคาไม่สูงมาก นอกจากนี้ยังใช้เวลาสั้น ทำให้อัตราเร็วในการผลิตสูงขึ้น

การปิดผนึกด้วยความร้อนของฟิล์มชนิดอ่อน ต้องคำนึงถึงปัจจัย 3 ประการ คือ ปัจจัยจากเครื่องปิดผนึก เรซิน และฟิล์มที่ใช้ (Robertson, 1993) ส่วนมากแล้วจะพิจารณาจากชนิดของฟิล์มก่อน เพื่อให้เหมาะสมต่อผลิตภัณฑ์ที่จะบรรจุงานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ ในการหาอิทธิพลของเครื่องปิดผนึกและฟิล์มที่มีผลต่อความสมบูรณ์ของรอยปิดผนึก โดยกระบวนการปิดผนึกด้วยความร้อนของฟิล์มบรรจุภัณฑ์ชนิดอ่อน

วัสดุ

วัสดุที่ใช้ในการวิจัย ใช้ฟิล์มพอลิโพรพิลีน (polypropylene) ที่มีส่วนประกอบของชั้นฟิล์มและผลิตด้วยกระบวนการผลิตที่แตกต่างกัน ดังแสดงในตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ฟิล์มพอลิโพรพิลีนที่ใช้ในการทดลอง

ชนิดของฟิล์ม	ความหนาของฟิล์ม (ไมโครเมตร)	กระบวนการผลิตฟิล์ม
OPP20/PE25/LLDPE25	70	การประกบแบบออครีด
OPP20/PE30	50	การประกบแบบออครีด
OPP20/PE28	48	การประกบแบบออครีด
OPP20/PP30	50	การประกบแบบออครีด
OPP20/PP25	45	การประกบแบบออครีด
OPP20/CPP30	50	การประกบแบบแห้ง
OPP20/CPP20	40	การประกบแบบแห้ง
OPP20/MCPP25	45	การประกบแบบแห้ง
OPP20/MCPP25	50	การประกบแบบแห้ง

หมายเหตุ

- คำย่อของฟิล์มที่ใช้

OPP	=	Oriented Polypropylene
PE	=	Polyethylene
LLDPE	=	Linear Low Density Polyethylene
PP	=	Polypropylene
CPP	=	Cast Polypropylene
MCPP	=	Metallized Cast Polypropylene

2. ตัวเลขที่ตามหลังชื่อของฟิล์ม คือ ความหนาของฟิล์มในแต่ละชั้นมีหน่วยเป็นไมโครเมตร

3. ฟิล์ม OPP เป็นฟิล์มชั้นนอกสุด ฟิล์มชั้นในสุดทำหน้าที่เป็นชั้นสำหรับปิดผนึก

อุปกรณ์และวิธีการ

แบ่งการศึกษาออกได้ดังนี้

การศึกษาลักษณะของฟิล์มก่อนการปิดผนึก

- ศึกษาโครงสร้างในแต่ละชั้นของฟิล์มว่าประกอบด้วยพอลิเมอร์ชนิดใด จำนวนชั้นของพอลิเมอร์ที่ประกอบกันเป็นฟิล์มกระบวนการผลิตและความหนาของแผ่นฟิล์ม ข้อมูลเหล่านี้ได้จากผู้ผลิตดังแสดงในตารางที่ 1

Heat Sealing of PP Film in Flexible Packaging.

2. นำฟิล์มมาทดสอบความต้านทานแรงดึงตามมาตรฐาน JIS K7127 โดยใช้เครื่อง Strogaph E-S Universal Tensile Testing Machine โดยกำหนดภาวะของเครื่องในการทดสอบ ดังนี้

ขนาด load cell	500 นิวตัน
ระยะทดสอบ (gage length)	50 มิลลิเมตร
อัตราเร็วในการดึง	100 มิลลิเมตรต่อนาที

ตัวอย่างฟิล์มที่ใช้ในการทดสอบตัดเป็นรูปสี่เหลี่ยมผืนผ้าขนาด 15 มิลลิเมตร x 150 มิลลิเมตร

เริ่มทดสอบโดยการจับตัวอย่างฟิล์มด้วยตัวจับของเครื่อง จากนั้นจึงเริ่มดึงขึ้นตัวอย่างแล้วอ่านค่าของแรงที่ทำให้ฟิล์มขาดที่ได้จากกราฟหรือหน้าปัดของเครื่อง มีหน่วยเป็นนิวตัน

3. หาจุดหลอมเหลวของฟิล์มที่ทำหน้าที่เป็นชั้นสำหรับการปิดผนึกตามมาตรฐาน ASTM D3417 โดยใช้เครื่อง Differential Scanning Calorimeter (DSC) รุ่น Netzsch DSC2000 โดยการเตรียมตัวอย่างฟิล์มประมาณ 4-5 มิลลิกรัม ใส่ไว้ในถาดอะลูมิเนียมที่มีฝาปิด และใส่ถาดอะลูมิเนียมที่ไม่มีตัวอย่างเป็นถาดอ้างอิง นำถาดทั้งสองไปวางไว้ในเครื่อง DSC ก่อนจะให้ความร้อนแก่ตัวอย่าง ให้ทำการไล่ก๊าซออกซิเจนภายในเครื่องออกด้วยก๊าซไนโตรเจนเป็นเวลา 5 นาที จากนั้นจึงเริ่มให้ความร้อนด้วยอัตรา 10 องศาเซลเซียสต่อนาที โดยเริ่มต้นที่อุณหภูมิห้องที่ 25 องศาเซลเซียสจนถึงที่อุณหภูมิ 200 องศาเซลเซียส ในขณะที่มีการให้ความร้อนจะมีการป้อนก๊าซไนโตรเจนในอัตรา 15 มิลลิตร/นาที อ่านค่าจุดหลอมเหลวของฟิล์มจากกราฟความสัมพันธ์ระหว่างค่าการไหลของความร้อน (heat flow) และอุณหภูมิ

4. หาความแข็งแรงของการประกอ (lamination strength) โดยการนำชิ้นตัวอย่างขนาด 15 มิลลิเมตร x 150 มิลลิเมตร มาแยกชั้นของฟิล์มที่เป็นวัสดุหลักกับสารปิดผนึกออก โดยให้เหลือส่วนที่ยังไม่ได้แยกไว้ยาว 100 มิลลิเมตร แล้วนำมาทดสอบด้วยเครื่อง Strogaph E-S Universal Tensile Testing Machine โดยตั้งภาวะของเครื่อง ดังนี้

ขนาด load cell	500 นิวตัน
ระยะทดสอบ (gage length)	50 มิลลิเมตร

อัตราเร็วในการดึง 100 มิลลิเมตรต่อนาที
จากนั้นจึงเริ่มดึงขึ้นงานตัวอย่าง บันทึกค่าแรงดึงสูงสุดและต่ำสุดที่อ่านได้จากกราฟหรือหน้าปัดของเครื่องมีหน่วยเป็นนิวตัน

การศึกษาฟิล์มขณะทำการปิดผนึก

นำตัวอย่างฟิล์มชนิดต่างๆ มาทำการปิดผนึกโดยใช้เครื่องทดสอบการปิดผนึกด้วยความร้อน (Heat Sealer Tester) และกำหนดภาวะต่างๆ กัน เพื่อนำไปวิเคราะห์ปัจจัยที่มีผลต่อรอยปิดผนึก ดังนี้

ปัจจัยของเครื่องปิดผนึก

ปัจจัยสามประการของเครื่องปิดผนึกที่จำเป็นต้องควบคุมในขณะที่ทำการปิดผนึกด้วยความร้อนได้แก่ อุณหภูมิ เวลา และความดัน โดยใช้ฟิล์ม 5 ชนิด คือ OPP20/PE25/LLDPE25, OPP20/PE28, OPP20/PP25, OPP20/PP30 และ OPP20/MCPP25

นำฟิล์มแต่ละชนิดมาทำการปิดผนึกโดยให้ความดันและเวลาคงที่ คือใช้ความดัน 1.5 บาร์ เวลา 0.5 วินาที และเพิ่มอุณหภูมิทุก 5 °C ตั้งแต่ 95 °C ถึง 160 °C เพื่อดูแนวโน้มความแข็งแรงของรอยผนึกเมื่ออุณหภูมิเปลี่ยนแปลงไป

จากการศึกษาปัจจัยของอุณหภูมิทำให้ทราบอุณหภูมิที่เหมาะสมต่อความแข็งแรงของรอยผนึกใช้อุณหภูมิดังกล่าวมาทำการปิดผนึกฟิล์ม โดยให้ความดันคงที่ คือ 1.5 บาร์ และเปลี่ยนเวลาเพื่อดูแนวโน้มความแข็งแรงของรอยผนึกจากการศึกษาเบื้องต้นนี้ ทำให้ได้เวลาและอุณหภูมิที่เหมาะสมกับความแข็งแรงของรอยผนึกให้นำอุณหภูมิและเวลาดังกล่าว มาทำการปิดผนึก เพื่อหาแนวโน้มความแข็งแรงของรอยผนึกเมื่อความดันเปลี่ยนแปลงไป โดยใช้ความดันระหว่าง 0.5 ถึง 3.5 บาร์

ปัจจัยทางความหนาของชั้นปิดผนึก

ใช้ฟิล์มที่มีความหนาของชั้นปิดผนึกแตกต่างกัน โดยใช้ความดัน 1.5 บาร์และเวลา 0.5 วินาที แล้วเปลี่ยนค่าของอุณหภูมิในการปิดผนึก ตัวอย่างฟิล์มที่ใช้ในการเปรียบเทียบคือ OPP20/PE28 กับ OPP20/PE30, OPP20/PP25 กับ OPP20/PP30 และ OPP20/PP20 กับ OPP20/PP30

ปัจจัยทางความหนาของฟิล์มชั้นนอก

ใช้ฟิล์มที่มีความหนาของฟิล์มชั้นนอกต่างกัน โดยให้ความดันและเวลาที่ แต่เปลี่ยนค่าของอุณหภูมิในการปิดผนึกฟิล์มที่ใช้ในการเปรียบเทียบคือ OPP20/MCPP25 กับ OPP25/MCPP25

การศึกษาฟิล์มหลังจากการปิดผนึก

โดยทดสอบดังนี้

ความแข็งแรงของรอยผนึก (seal strength)

ทำการทดสอบตามมาตรฐาน JIS Z 0238 โดยใช้เครื่อง Stograph E-S Universal Tensile Testing Machine และกำหนดภาวะการทดสอบ ดังนี้

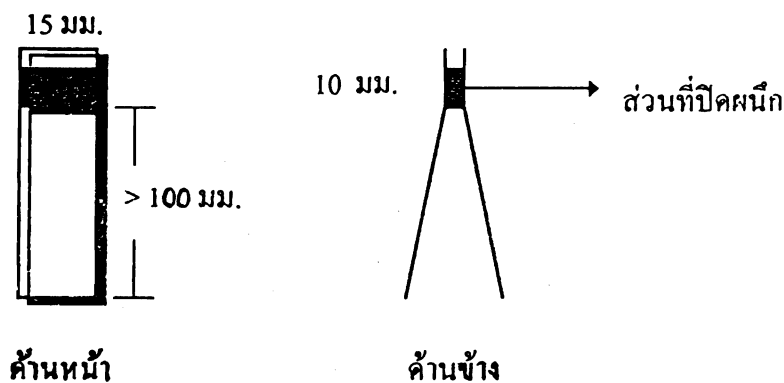
ขนาด load cell	500 นิวตัน
ระยะทดสอบ (gage length)	50 มิลลิเมตร
อัตราเร็วในการดึง	100 มิลลิเมตรต่อนาที
ขนาดของชิ้นตัวอย่าง	ดังในรูปที่ 1

วิธีการทดสอบเริ่มจากจับชิ้นตัวอย่างด้วยตัวจับของเครื่องแล้วเริ่มดึงขึ้นตัวอย่าง อ่านค่าของแรงที่ใช้ในการดึงจากกราฟ หรือหน้าปัดของเครื่องมีหน่วยเป็นนิวตัน โดยขณะทำการทดสอบให้สังเกตลักษณะของการขาดว่าเป็นแบบใด

ความทนต่อการลอก (peel strength)

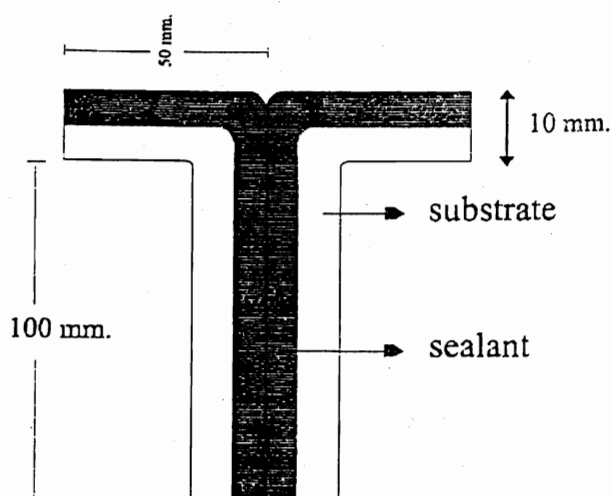
ทดสอบตามมาตรฐาน JIS K 6854 โดยใช้วิธีการลอกแบบ T-type peel ด้วยเครื่อง Instron Universal Tester โดยตั้งภาวะการทดสอบ ดังนี้

ขนาด load cell	5 กิโลนิวตัน
ระยะทดสอบ (gage length)	50 มิลลิเมตร
อัตราเร็วในการดึง	100 มิลลิเมตรต่อนาที
ขนาดของชิ้นตัวอย่าง	10 มิลลิเมตร x 150 มิลลิเมตร โดยมีส่วนที่ไม่ได้ปิดผนึกยาว 50 มิลลิเมตร ส่วนที่ปิดผนึกยาว 100 มิลลิเมตร (ดังในรูปที่ 2)

รูปที่ 1 แสดงขนาดของชิ้นงานที่ใช้ในการทดสอบความแข็งแรงของรอยผนึก

Heat Sealing of PP Film in Flexible Packaging.

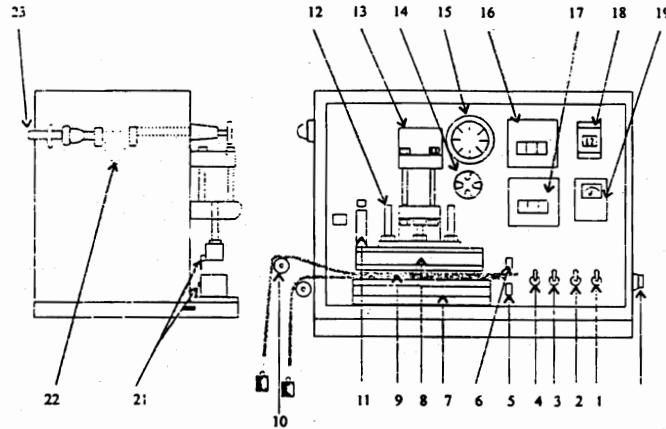
รูปที่ 2 แสดงขนาดของชิ้นงานที่ใช้ในการทดสอบความทนต่อการลอก

การทดสอบเริ่มจากการจับชิ้นตัวอย่างด้วยตัวจับเครื่องโดยวางตัวอย่างไว้ในรูปตัว T แล้วจึงเริ่มดึงชิ้นงานอ่านค่าแรงที่ใช้ในการดึงทุกๆ ระยะ 10 มิลลิเมตร จนครบ 5 จุด ถ้าฟิล์มมีค่าความทนต่อการลอกในระยะทางที่มากขึ้นเท่ากันหรือใกล้เคียงกันแสดงว่าฟิล์มมีความสมบูรณ์ของรอยผนึก (seal integrity)

ความแข็งแรงของรอยผนึกขณะร้อน (hot tack)

ทดสอบโดยใช้เครื่องปิดผนึกด้วยความร้อน ดังรูปที่ 3 ตัดชิ้นตัวอย่างขนาด 25 มิลลิเมตร x 800 มิลลิเมตร จำนวน 2 ชิ้น นำส่วนที่เป็นสารปิดผนึกมาประกบกัน หนีบปลายของฟิล์มแต่ละชิ้นด้วยตุ้มน้ำหนักขนาด 45 กรัม รวมน้ำหนัก 2 ชิ้นเท่ากับ 90 กรัม แล้วจึงนำฟิล์มไปเข้าเครื่องปิดผนึก โดยให้ส่วนของตุ้มน้ำหนักทั้งตัวเป็นอิสระและให้ตัวอย่าง

ฟิล์มวางไปตามแนวยาวของแท่งปิดผนึกจับปลายด้านหนึ่งของฟิล์มที่ไม่ถ่วงตุ้มน้ำหนักไว้ ทำการปิดผนึกพร้อมปล่อยตัวฟิล์มที่จับไว้ทำให้ฟิล์มที่ปิดผนึกแล้วแต่ยังมีรอยผนึกที่ยังร้อนอยู่ เกิดการแยกตัวไปตามน้ำหนักของตุ้มน้ำหนักที่ถ่วงอยู่แต่ละข้างของฟิล์ม ทำการวัดความยาวของรอยผนึกที่แยกออกจากกันมีหน่วยเป็นมิลลิเมตร หากฟิล์มมีความยาวของรอยแยกมากแสดงว่าฟิล์มมีความแข็งแรงของรอยผนึกขณะร้อนต่ำ เนื่องจากการเกิดรอยแยกของฟิล์มทันทีหลังการปิดผนึก แต่ถ้าหากฟิล์มมีความยาวของรอยแยกน้อย แสดงว่าฟิล์มมีความแข็งแรงของรอยผนึกขณะร้อนสูง เนื่องจากฟิล์มทั้งสองเกิดพันธะต่อกัน ทำให้รอยผนึกมีความแข็งแรงสูงพอที่จะยึดฟิล์มทั้งสองให้ติดกันได้ดี

1. Main power switch	10. Roller for hot tack test	17. Temperature controller for the lower seal bar
2. Timer switch	11. Limit switch	18. Digital timer
3. Switch for the upper bar heater	12. Guide rod	19. Ammeter
4. Switch for the lower bar heater	13. Air cylinder	20. Connector for the start switch
5. Lower heater insert hole	14. Pressure control valve	21. Temperature sensors
6. Upper heater insert hole	15. Pressure gauge	22. Air filter
7. Lower seal bar	16. Temperature controller for the upper seal bar	23. Air horse connection
8. Upper seal bar		
9. Film		

รูปที่ 3 เครื่องปิดผนึกด้วยความร้อน

ผลการทดลองและวิจารณ์

ผลการศึกษาสมบัติของฟิล์มก่อนการปิดผนึก

ได้ทำการศึกษาความต้านทานแรงดึง ความแข็งแรงของการประกบและจุดหลอมเหลวของสารปิดผนึก ได้ผลดังแสดงในตารางที่ 2

ตารางที่ 2 สมบัติของฟิล์มบรรจุภัณฑ์ชนิดอ่อนก่อนการปิดผนึก

ฟิล์ม	ความต้านทานแรงดึง (นิวตัน/15 10 มิลลิเมตร)	ความแข็งแรงของการประกบ (นิวตัน/15 10 มิลลิเมตร)	จุดหลอมเหลวของสารปิดผนึก ($^{\circ}\text{C}$)
1. OPP20/PE25/LLDPE25	0.30 - 1.80	45.80	104/123
2. OPP20/PE30	1.22 - 1.70	29.33	105
3. OPP20/PE28	0.38 - 3.00	28.33	105
4. OPP20/PP30	0.29 - 1.35	31.74	144
5. OPP20/PP25	0.32 - 1.70	26.98	144
6. OPP20/PP30	0.80 - 1.30	32.60	140
7. OPP20/PP20	0.42 - 1.25	45.80	147
8. OPP20/MCPP25	0.17 - 0.60	27.29	138
9. OPP25/MCPP25	0.10 - 2.09	57.20	136

Heat Sealing of PP Film in Flexible Packaging.

ผลการศึกษาสมบัติของฟิล์มขณะทำการปิดผนึก

ผลการศึกษาปัจจัยของเครื่องที่มีผลต่อรอยปิดผนึก

จากการศึกษาผลของอุณหภูมิ ความดันและเวลาในการปิดผนึกของฟิล์ม 5 ชนิด ได้ผลดังแสดงในตารางที่ 3 ถึง 5 และแสดงในกราฟรูปที่ 4 ถึง 6

ตารางที่ 3 การเปลี่ยนแปลงความแข็งแรงของรอยผนึกของฟิล์มชนิดต่างๆ เมื่อมีการเปลี่ยนแปลงของอุณหภูมิที่ความดัน 1.5 บาร์ เวลา 0.5 นาที

อุณหภูมิ (°ซ)	OPP20/PE25/LLDPE25		OPP20/PE28		OPP20/PP25		OPP20/CPP30		OPP20/MCPP25	
	SS	MOF	SS	MOF	SS	MOF	SS	MOF	SS	MOF
95			0.06	P						
100			0.31	P						
105			4.45	D						
110			4.79	D						
115	0.09	P	5.72	D						
120	0.56	P	5.87	D	0.02	P			0.05	P
125	2.26	P	5.54	D	0.04	P			0.15	P
130	9.46	D	5.56	D	0.31	P	0.28	P	2.15	P
135	10.62	D	5.83	D	1.49	P	4.34	P	6.54	P
140	11.00	D	5.80	D	4.41	P	14.07	D	8.96	D
145	14.13	D	5.84	D	5.8	P	14.13	D	8.96	D
150	38.08	F			7.96	D	14.73	D	10.90	D
155							15.35	D		
160							14.56	D		

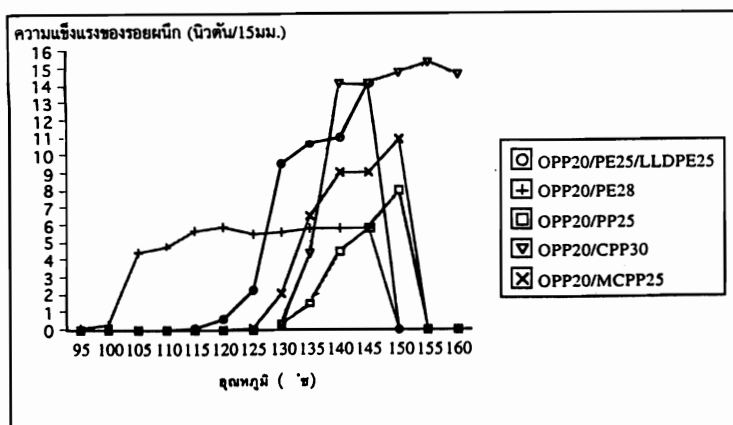
SS = Seal Strength, ความแข็งแรงของรอยผนึก

MOF = Mode of Failure, รูปแบบของการกุด

P = Pell, การลอก

D = Delamination, การแยกประกอบ

F = Fail, ฟิล์มขาด

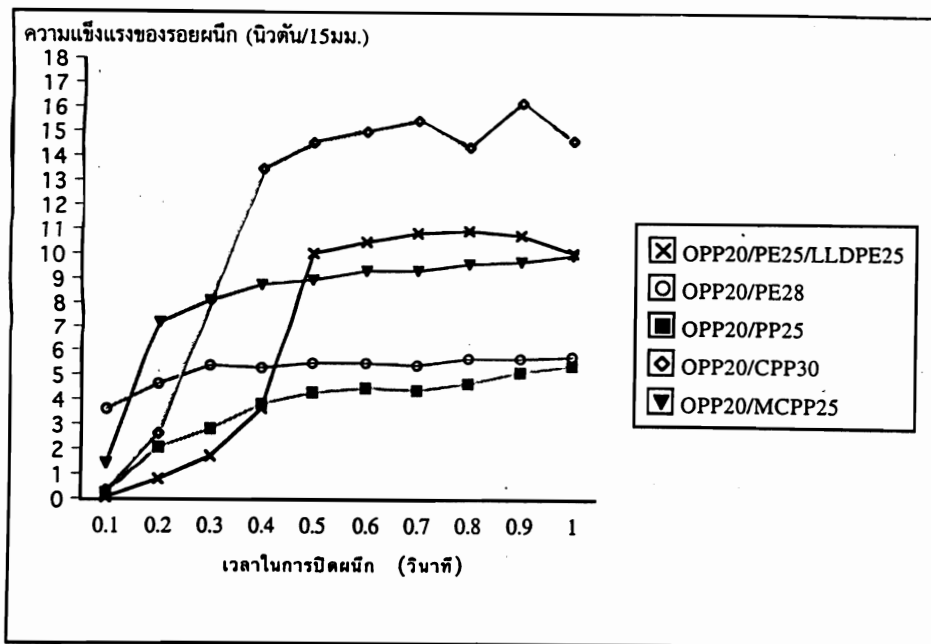

รูปที่ 4 ความแข็งแรงของรอยผนึกของฟิล์มชนิดต่างๆ เมื่ออุณหภูมิการปิดผนึกเปลี่ยนแปลงที่ความดัน 1.5 บาร์และเวลา 0.5 วินาที

ตารางที่ 4 การเปลี่ยนแปลงความแข็งแรงของรอยฉีกของฟิล์มชนิดต่างๆ เมื่อเวลาที่ใช้ในการปิดผนึกเปลี่ยนแปลงไป โดยมีค่าความดัน 1.5 บาร์ และอุณหภูมิคงที่

เวลา (วินาที)	OPP20/PE25/LLDPE25		OPP20/PE28		OPP20/PP25		OPP20/PP30		OPP20/MCPP25	
	SS	MOF	SS	MOF	SS	MOF	SS	MOF	SS	MOF
0.1	0.13	P	3.63	D	0.25	P	0.35	P	1.50	P
0.2	0.81	P	4.62	D	2.08	P	2.68	P	7.17	D
0.3	1.74	P	5.37	D	2.78	P	8.10	P	8.13	D
0.4	3.67	P	5.27	D	3.85	P	13.47	D	8.76	D
0.5	9.99	D	5.41	D	4.25	P	14.57	D	8.87	D
0.6	10.43	D	5.43	D	4.47	P	15.03	D	9.31	D
0.7	10.85	D	5.36	D	4.36	P	15.49	D	9.31	D
0.8	10.88	D	5.68	D	4.61	P	14.38	D	9.56	D
0.9	10.73	D	5.63	D	5.11	P	16.21	D	9.63	D
1	9.97	D	5.70	D	5.33	P	14.60	D	9.87	D

หมายเหตุ คำย่อใช้เช่นเดียวกับตารางที่ 3

รูปที่ 5 ความแข็งแรงของรอยฉีกของฟิล์มชนิดต่างๆ เมื่อเวลาการปิดผนึกเปลี่ยนแปลงที่ความดัน 1.5 บาร์ และอุณหภูมิคงที่

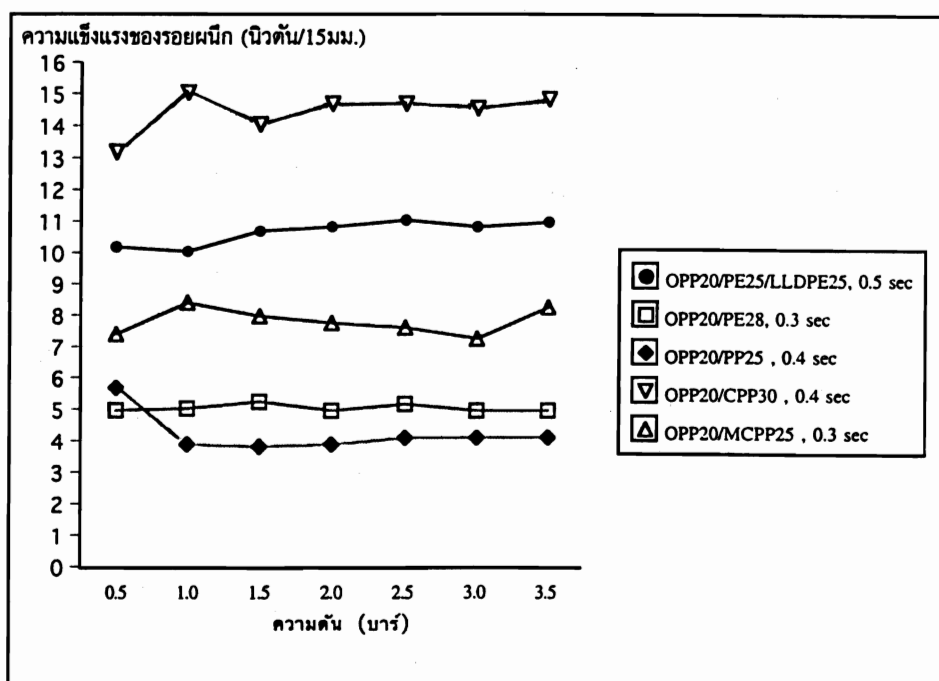

Heat Sealing of PP Film in Flexible Packaging.

ตารางที่ 5 การเปลี่ยนแปลงความแข็งแรงของรอยผนึกของฟิล์มชนิดต่างๆ เมื่อความดันเปลี่ยนแปลง โดยมีเวลาในการปิดผนึกและอุณหภูมิคงที่

ความดัน (บาร์)	OPP20/PE25/LLDPE25		OPP20/PE28		OPP20/PP25		OPP20/PP30		OPP20/MCPP25	
	SS ที่ 0.5 sec	MOF	SS ที่ 0.3 sec	MOF	SS ที่ 0.4 sec	MOF	SS ที่ 0.4 sec	MOF	SS ที่ 0.3 sec	MOF
0.5	10.18	D	4.98	D	5.74	P	13.21	D	7.46	D
1.0	10.05	D	5.07	D	3.94	P	15.05	D	8.46	D
1.5	10.74	D	5.32	D	3.83	P	14.06	D	8.03	D
2.0	10.84	D	4.98	D	3.94	P	14.69	D	7.82	D
2.5	11.08	D	5.20	D	4.12	P	14.69	D	7.61	D
3.0	10.87	D	5.02	D	4.15	P	14.58	D	7.28	D
3.5	11.02	D	4.99	D	4.16	P	14.88	D	8.32	D

หมายเหตุ ค่าย่อใช้เช่นเดียวกับตารางที่ 3

รูปที่ 6 ความแข็งแรงของรอยผนึกของฟิล์มชนิดต่างๆ เมื่อความดันในการปิดผนึกเปลี่ยนแปลง โดยมีอุณหภูมิและเวลาในการผนึกคงที่

จากตารางที่ 3 และกราฟรูปที่ 4 จะเห็นว่าเมื่ออุณหภูมิในการปิดผนึกเพิ่มขึ้นความแข็งแรงของรอยผนึกจะเพิ่มขึ้นจนถึงจุดหนึ่งที่มีความแข็งแรงของรอยผนึกจะเพิ่มขึ้นจนถึงจุดหนึ่งที่มีความแข็งแรงของรอยผนึกมีค่าคงที่ เนื่องจากได้รับความร้อนเพียงพอในการทำให้โมเลกุลทั้งหมดของสารปิดผนึกเกิดการหลอมเหลวและมีอิสระมากขึ้น โมเลกุลอิสระที่มากขึ้นนี้จะก่อให้เกิดการสร้างพันธะได้มากขึ้น จึงทำให้ได้รอยผนึกที่มีความแข็งแรงมากขึ้น จนถึงจุดหนึ่งที่จะให้ความร้อนเพียงพอต่อการทำให้โมเลกุลของชั้นปิดผนึกเกิดการหลอมเหลวอย่างสมบูรณ์แล้วค่าความแข็งแรงของรอยผนึกมีค่าคงที่นี้จะเป็นอุณหภูมิที่เหมาะสมต่อการปิดผนึกฟิล์ม เนื่องจากอุณหภูมิที่เหมาะสมต่อการปิดผนึกฟิล์มควรเป็นอุณหภูมิต่ำสุดที่สามารถให้ค่าความแข็งแรงของรอยผนึกสูงสุดได้ โดยรอยปิดผนึกที่ได้จะต้องมีความเรียบสม่ำเสมอ ไม่เกิดรอยย่นหรือหดรัดตัวของฟิล์ม และไม่เกิดการบิดเบี้ยวของรอยผนึก (seal distortion)

จากรูปที่ 5 จะเห็นว่าแนวโน้มของความแข็งแรงของรอยผนึกเพิ่มขึ้นเมื่อเวลาของการปิดผนึกเพิ่มขึ้น จนถึงจุดหนึ่งก็จะคงที่ เนื่องจากเมื่อใช้เวลานานในการปิดผนึกเพิ่มขึ้น โมเลกุลอิสระของชั้นปิดผนึกจะมีเวลาในการแลกเปลี่ยนสาย

โซ่โมเลกุลและเกิดการเกี่ยวพันได้มากขึ้น จึงทำให้มีพันธะในการปิดผนึกที่แข็งแรงขึ้นและเมื่อเกิดการแลกเปลี่ยนสายโซ่และการเกี่ยวพันของโมเลกุลทั้งหมดแล้ว ค่าความแข็งแรงของรอยผนึกจะคงที่จุดแรกที่มีความแข็งแรงของรอยผนึกมีค่าคงที่ จะเป็นเวลาที่เหมาะสมในการปิดผนึก โดยจะสอดคล้องกับการเปลี่ยนรูปแบบของการขาด คือ เปลี่ยนจากแบบลอก (peel) มาเป็นแบบแยกประกบ (delamination)

จากรูปที่ 6 จะเห็นว่าความดันของการปิดผนึกของฟิล์มในช่วง 0.5 ถึง 3.5 บาร์ ไม่มีผลต่อค่าความแข็งแรงของรอยผนึกมากนัก ทั้งนี้เนื่องจากความดันในการปิดผนึกเป็นเพียงการช่วยทำให้โมเลกุลอิสระของชั้นปิดผนึกเกิดการสัมผัสกันที่ผิวสัมผัสได้มากยิ่งขึ้น ไม่มีส่วนช่วยในการเกิดพันธะจึงทำให้การเพิ่มความดันมีผลน้อยต่อความแข็งแรงของรอยผนึก

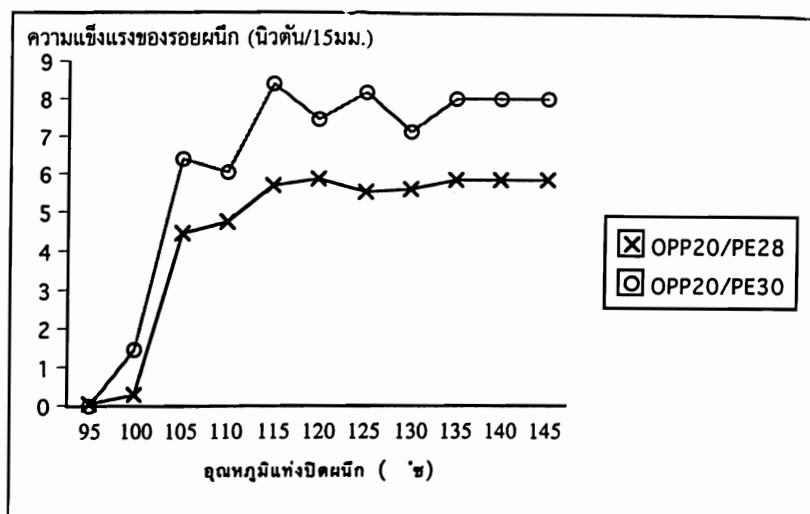
ผลการศึกษาปัจจัยทางความหนาของชั้นปิดผนึก
- ฟิล์ม OPP/PE

ผลการศึกษาการเปลี่ยนแปลงค่าความแข็งแรงของรอยผนึกเมื่อเปลี่ยนแปลงอุณหภูมิในการปิดผนึกของฟิล์มที่มีความหนาของชั้นปิดผนึกต่างกัน โดยให้ความดันและเวลาในการปิดผนึกคงที่ ดังแสดงในตารางที่ 6 และกราฟรูปที่ 7

ตารางที่ 6 การเปลี่ยนแปลงความแข็งแรงของรอยผนึก เมื่อเปลี่ยนแปลงความหนาของชั้นปิดผนึกของฟิล์ม OPP/PE

อุณหภูมิ (°C)	ภาวะการปิดผนึกที่ 1.5 บาร์ และ 0.5 วินาที			
	OPP20/PE28		OPP20/PE30	
	SS	MOF	SS	MOF
95	0.06	P		
100	0.31	P	1.46	P
105	4.45	D	6.40	P
110	4.79	D	6.06	P
115	5.72	D	8.42	D
120	5.87	D	7.48	D
125	5.54	D	8.18	D
130	5.56	D	7.14	D
135	5.83	D	7.99	D
140	5.80	D	8.00	D
145	5.84	D	7.99	D

Heat Sealing of PP Film in Flexible Packaging.

รูปที่ 7 การเปลี่ยนแปลงความแข็งแรงของรอยผนึก เมื่อเปลี่ยนแปลงความหนาของชั้นปิดผนึกของฟิล์ม OPP/PE ที่ความดัน 1.5 บาร์ เวลา 0.5 วินาที

ฟิล์ม OPP/PE ทั้งสองชนิดมีความหนาของชั้นปิดผนึกต่างกัน 2 ไมโครเมตร (PE30 กับ PE28) ซึ่งถือว่าเป็นความหนาที่ต่างกันน้อยมาก ดังนั้นอาจถือได้ว่าความหนาของฟิล์มรวมทั้งหมดจะมีผลต่ออัตราการถ่ายเทความร้อนจากฟิล์มชั้นนอกเข้าสู่ผิวสัมผัสระหว่างชั้นปิดผนึกนั้นมีผลน้อยมากนั่นคือ เมื่อให้ความร้อนแก่ฟิล์มทั้งสองชนิด ด้วยอุณหภูมิของแท่งปิดผนึกเดียวกัน ความร้อนจะถ่ายเทจากฟิล์มชั้นนอกไปยังผิวสัมผัสกับชั้นปิดผนึกได้อุณหภูมิที่เท่ากัน ชั้นปิดผนึกของฟิล์มทั้งสองชนิดจะได้รับปริมาณความร้อนเท่ากัน ดังนั้นเมื่อความหนาของชั้นปิดผนึกที่แตกต่างกัน และได้รับความร้อนและเวลาในการปิดผนึกที่เท่ากัน ความแข็งแรงของรอยผนึกน่าจะขึ้นกับอัตราเร็วในการแลกเปลี่ยนสายโซ่โมเลกุลและการเกี่ยวพันกันที่ผิวสัมผัสฟิล์มที่มีชั้นปิดผนึกหนาจะมีสายโซ่โมเลกุลมาก จึงทำให้มีอัตราการแลกเปลี่ยนสายโซ่โมเลกุล และการเกี่ยวพันมากกว่าฟิล์มที่มีสารปิดผนึกบาง ดังนั้นจึงมีค่าความแข็งแรงของรอยผนึกสูงกว่า

- ฟิล์ม OPP/PP

ผลการศึกษาการเปลี่ยนแปลงค่าความแข็งแรงของรอยผนึกเมื่ออุณหภูมิการปิดผนึกเปลี่ยนแปลงไป โดยให้ความดันและเวลาในการปิดผนึกคงที่ฟิล์ม OPP/PP ที่มีความหนาของชั้นปิดผนึกที่แตกต่างกัน แสดงในตารางที่ 7 และกราฟรูปที่ 8

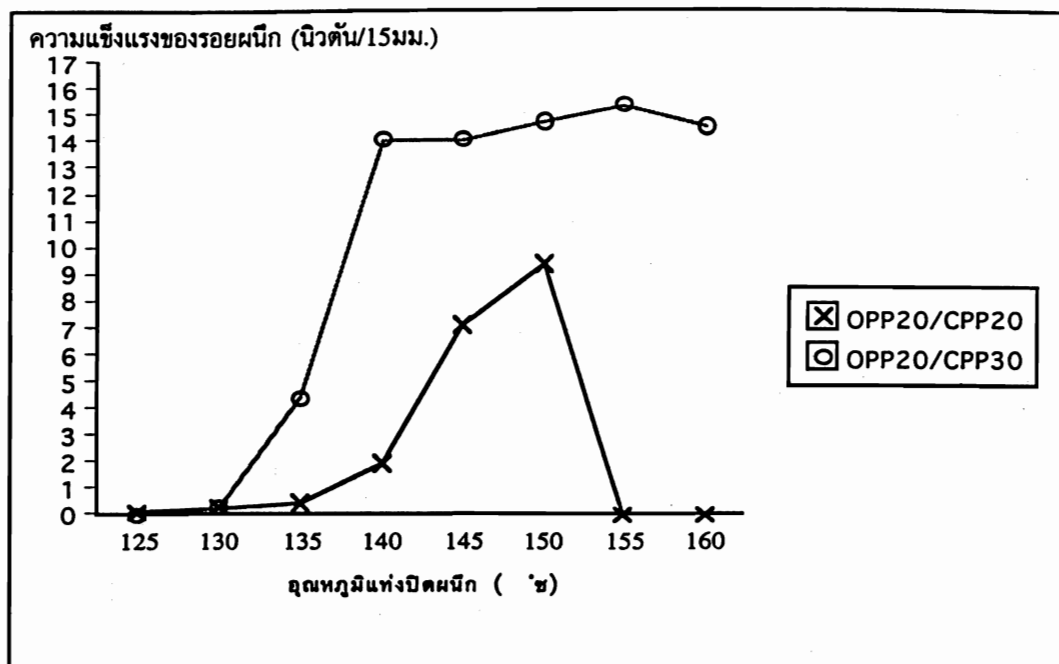
จากกราฟรูปที่ 8 จะเห็นว่าฟิล์ม OPP/PP ที่มีชั้นปิดผนึกหนา (CPP30) จะมีค่าความแข็งแรงของรอยผนึกสูงกว่าฟิล์มชั้นที่มีชั้นปิดผนึกบาง (CPP20) อย่างมาก ซึ่งสามารถอธิบายเช่นเดียวกับฟิล์ม OPP/PE ในแง่ที่การมีชั้นปิดผนึกหนาทำให้มีจำนวนสายโซ่โมเลกุลที่จะเกิดพันธะได้มาก จึงทำให้มีค่าความแข็งแรงของรอยผนึกสูง แต่ฟิล์มทั้งสองนี้มีความหนารวมต่างกันถึง 10 ไมโครเมตร ซึ่งต่างจากกรณีของฟิล์ม OPP/PE ดังนั้น อัตราการถ่ายเทความร้อนจากฟิล์มชั้นนอกไปสู่ชั้นปิดผนึกน่าจะมีผลจากความหนารวมของฟิล์มมาเกี่ยวข้องด้วย คือ ถ้าหากฟิล์มหนาขึ้น อัตราการถ่ายเทความร้อนจะช้าลง และในกรณีนี้ใช้ส่วนที่เป็นสารปิดผนึกบางที่มีจุดหลอมเหลวสูงกว่าส่วนที่เป็นสารปิดผนึกหนาเพียงเล็กน้อย คือ CPP20 มีจุดหลอมเหลว 147 °C ในขณะที่ CPP30 มีจุดหลอมเหลว 140 °C ซึ่งเป็นการปรับตัวแปรในด้านความหนารวมที่มีผลต่ออัตราการถ่ายเทความร้อนจากฟิล์มชั้นนอกไปสู่ชั้นปิดผนึก จึงทำให้ฟิล์ม OPP20/PP30 ซึ่งมีความหนาของสารปิดผนึกสูงยังคงมีค่าความแข็งแรงของรอยผนึกสูงกว่าฟิล์ม OPP20/PP20 ดังนั้น สรุปได้ว่าถ้าต้องการให้ฟิล์มมีความแข็งแรงของรอยผนึกสูงจึงควรเลือกฟิล์มที่มีสารปิดผนึกหนาชั้นเล็กน้อยและมีจุดหลอมเหลวของชั้นปิดผนึกต่ำ เมื่อสรุปแบบของการขาดมาประกอบการพิจารณาแล้ว

สรุปได้ว่า फिल्म OPP20/ CPP20 และ OPP20/ CPP30 จึงมี อุณหภูมิที่เหมาะสมต่อการปิดผนึกที่อุณหภูมิแห้งปิดผนึก 150 °ซ ผลการศึกษาปัจจัยความหนาของฟิล์มชั้นนอก (OPP)

ผลการศึกษาการเปลี่ยนแปลงความแข็งแรงของ รอยผนึกเมื่ออุณหภูมิเปลี่ยนแปลงไป โดยให้ความดันและ เวลาในการปิดผนึกคงที่ของฟิล์ม OPP/MCPP ที่มีความ หนาของฟิล์มชั้นนอก (OPP) แตกต่างกันแสดงดังในตาราง ที่ 8 และกราฟรูปที่ 9

ตารางที่ 7 การเปลี่ยนแปลงค่าความแข็งแรงของรอยผนึกเมื่อเปลี่ยนแปลงความหนาของชั้นปิดผนึกของฟิล์ม OPP/ CPP

อุณหภูมิ (°ซ)	ภาวะการปิดผนึกที่ 1.5 บาร์ และ 0.5 วินาที			
	OPP20/ CPP20		OPP20/ CPP30	
	SS	MOF	SS	MOF
125	0.06	P		
130	0.25	P	0.28	P
135	0.47	P	4.34	P
140	1.89	P	14.07	D
145	7.13	P	14.13	D
150	9.36	F	14.73	D
155			15.35	D
160			14.56	D

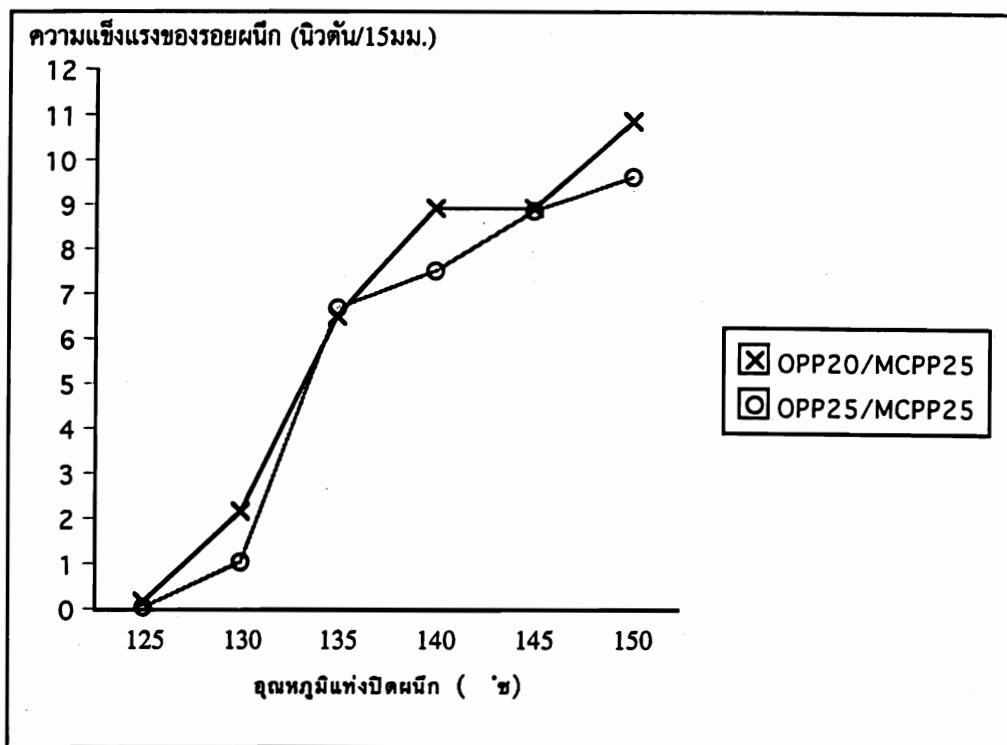

รูปที่ 8 การเปลี่ยนแปลงความแข็งแรงของรอยผนึก เมื่อเปลี่ยนแปลงความหนาของชั้นปิดผนึกฟิล์ม OPP/ CPP ที่ความดัน 1.0 บาร์ เวลา 0.5 วินาที

Heat Sealing of PP Film in Flexible Packaging.

ตารางที่ 8 การเปลี่ยนแปลงความแข็งแรงของรอยผนึก เมื่อเปลี่ยนแปลงความหนาของฟิล์มชั้นนอกของฟิล์ม OPP/MCPP

อุณหภูมิ (°ซ)	ภาวะการปิดผนึกที่ 1.5 บาร์ และ 0.5 วินาที			
	OPP20/ CPP25		OPP25/ MCPP25	
	SS	MOF	SS	MOF
125	0.15	P	0.04	P
130	2.15	P	1.07	P
135	6.54	P	6.72	P
140	8.96	D	7.51	D
145	8.96	D	8.91	D
150	10.9	D	9.67	D

รูปที่ 9 การเปลี่ยนแปลงความแข็งแรงของรอยผนึก เมื่อเปลี่ยนแปลงความหนาของฟิล์มชั้นนอก

จากรูปที่ 9 จะเห็นว่าฟิล์มที่มีฟิล์มชั้นนอก (OPP20) จะมีค่าความแข็งแรงของรอยผนึกสูงกว่าฟิล์มที่มีฟิล์มชั้นนอกหนากว่า (OPP25) อาจอธิบายได้เช่นเดียวกับปัจจัยทางความหนาของชั้นปิดผนึกคือ การที่ฟิล์มชั้นหลักหนาจะมีผลทำให้อัตราการถ่ายเทความร้อนไปสู่ชั้นปิดผนึกได้ช้าลง และอาจเกิดการสูญเสียความร้อน เนื่องจากการปิดผนึกความร้อนเป็นระบบเปิด จากรูปแบบการขาดทำให้ประเมินได้ว่า อุณหภูมิแห่งปิดผนึกที่เหมาะสมต่อการปิดผนึกฟิล์ม OPP/MCPP ซึ่งเป็นอุณหภูมิที่ MCPP เกิดการหลอมเหลวได้นั้น คือ อุณหภูมิแห่งปิดผนึกที่ 140 °ซ (จุดหลอมเหลวของ MCPP ประมาณ 136°ซ ถึง 138°ซ) และจากกราฟทั้งสองจะเห็นว่าในช่วงอุณหภูมิของแห่งปิดผนึกที่เข้าใกล้จุดที่ทำให้ชั้นปิดผนึกหลอมเหลวได้นั้น เส้นกราฟทั้งสองจะมาตัดกันที่อุณหภูมิประมาณ 135°ซ ซึ่งเมื่อดูความแข็งแรงของรอยผนึกไม่ต่างกันมากนัก เหมือนกับว่าความหนาของฟิล์มชั้นหลักไม่มีผลต่อความแข็งแรงของรอยผนึกเลย อาจอธิบายในทำนองเดียวกับปัจจัยทางความหนาของชั้นปิดผนึกของฟิล์ม OPP/PP ที่ว่า ในช่วงอุณหภูมิที่เข้าใกล้จะถึงจุดหลอมเหลวของชั้นปิดผนึกเพื่อให้ส่วนสติกได้รับความร้อนเต็มที่ พร้อมทั้งจะขยายตัวและเคลื่อนตัวออกจากกัน หรือเกิดการหลอมเหลวอย่างสมบูรณ์ขึ้น แต่เนื่องจากฟิล์มทั้งสองมีความหนาของชั้นปิดผนึกเท่ากัน จึงทำให้มีสายโซ่ที่จะเกิดการขยายตัวและสร้างพันธะได้เท่ากัน ทำให้มีค่าความแข็งแรงของรอยผนึกเท่ากัน

สรุปผลการทดลอง

ในการปิดผนึกฟิล์มด้วยความร้อนให้มีความสมบูรณ์ขึ้นกับปัจจัยดังนี้

ปัจจัยเครื่อง

พบว่าอุณหภูมิและเวลาในการปิดผนึกฟิล์มด้วยความร้อนจะมีผลต่อความแข็งแรงและรอยผนึก แต่ความดันในช่วง 0.5 ถึง 3.5 บาร์ มีผลต่อความแข็งแรงของรอยผนึกเพียงเล็กน้อย

ปัจจัยทางความหนาของชั้นปิดผนึก

ฟิล์มที่มีชั้นปิดผนึกหนาจะให้ค่าความแข็งแรงของรอยผนึกสูงกว่าฟิล์มที่มีชั้นปิดผนึกบาง เมื่อฟิล์มทั้งสองเกิดมีชั้นปิดผนึกที่มีสมบัติเหมือนกันตลอดช่วงอุณหภูมิแห่งปิดผนึกเมื่อชั้นปิดผนึกมีจุดหลอมเหลวต่ำ และมีอุณหภูมิแห่งปิดผนึกที่สูงพอที่จะทำให้ชั้นปิดผนึกเกิดการหลอมได้

ปัจจัยทางความหนาของฟิล์มชั้นนอก

ฟิล์มที่มีฟิล์มชั้นนอกที่บางจะทำให้ค่าความแข็งแรงของรอยผนึกสูงกว่าฟิล์มที่มีฟิล์มชั้นนอกที่หนากว่า เมื่อฟิล์มทั้งสองแบบมีชั้นปิดผนึกที่มีความหนาเท่ากัน และมีจุดหลอมเหลวใกล้เคียงกัน

เอกสารอ้างอิง

- David, D.S., and Usher, L.M. 1975. High Frequency Sealing of Polyolefin Structure. *Journal of Plastic Film & Sheeting*. 11 : 113-125.
- Gent, A.N. 1977. Peel Mechanics of Adhesive Joints. *Polymer Engineering and Science*. 17 : 462-466.
- Meka, P. and Stehling, F.C. 1994. Heat Sealing of Semicry-stalline Polymer Films. I. Calculation and Measurement of Interfacial Temperatures : Effect of Process Variables of Seal Properties. *Journal of Applied Polymer Science*. 51 : 89-103.
- Nicastro, L. C., Paik, J.S., Keown, R. W. and Metzner, A.B. 1993. Change in Crystallinity During Heat Sealing of Cast Polypropylene Film. *Journal of Plastic Film & Sheeting*. 9 : 159-167.